

ระเบียบและวิธีวิจัย

ในการศึกษา เรื่องนี้มุ่งที่จะทดสอบว่า เยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลจะมีการเรียนรู้ในระบอบประชาธิปไตย มากกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล และผลการเรียนรู้ทัศนคติทางการเมืองของเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางประชาธิปไตยสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลในทางบวก คือ มีความรู้มากขึ้น อีกทั้งเป็นที่น่าสงสัยว่าการฝึกอบรมจากศูนย์ฯ จะทำให้เยาวชนเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยอย่างไรหรือไม่อีกด้วย รายละเอียดของวิธีการศึกษามีดังนี้

การออกแบบวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) (บุญธรรม กิจปรีดาภิรัชต์ 2527 : 40) คือ ทำการศึกษาเปรียบเทียบเยาวชน 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล โดยที่ศูนย์เยาวชนตำบลจะเป็นสถาบันในการฝึกอบรมและถ่ายทอดการเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชน กลุ่มที่สอง เป็นเยาวชนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล แต่มีลักษณะสถานภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมคล้ายคลึงกัน (homoge-

neous) โดยมีสมมุติฐานว่าเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลจะมีความรู้และทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมากกว่าเยาวชนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล ดังภาพที่ 2

กลุ่มทดลอง	การกระทำการ	การทดสอบ
กลุ่มที่หนึ่ง เยาวชนที่ผ่าน ศยต.	ทำการฝึกอบรมให้มีการเรียนรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย	ทดสอบการเรียนรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย(1)ทางด้านความรู้ และ(2)การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
กลุ่มที่สอง เยาวชนที่ไม่ผ่าน ศยต.		ทดสอบการเรียนรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย(1)ทางด้านความรู้ และ(2)การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ภาพที่ 2 ตัวแบบการวิจัยโดยเปรียบเทียบการเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชน 2 กลุ่ม

ตัวแปรอิสระในการวิจัยได้แก่ เพศ ศาสนา การศึกษา การประกอบอาชีพของบิดามารดา อายุ ลักษณะของการพูดคุยกับเพื่อนฝูง การติดตามสื่อมวลชน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย และทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย (โปรดดูรายละเอียดของการกระจายตัวแปรดังกล่าวในแบบสอบถามในภาคผนวก)

หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์ (unit of analysis) ได้แก่เยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปีบริบูรณ์ ที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลบางดี และเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมที่ตำบลคลองปางอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยมีสถานภาพทาง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม คล้ายคลึงกัน (homogeneous)

การสุ่มตัวอย่าง

โดยสภาพการณ์ทั่วไป ศูนย์เยาวชนตำบลในที่ต่าง ๆ มักมีความคล้ายคลึงกัน เพราะดำเนินการภายใต้หลักการอันเดียวกันและใช้หลักสูตรอย่างเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ในการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้เลือกเอาศูนย์เยาวชนตำบลบางดี และตำบลคลองปาง เป็นตัวอย่างในการศึกษา และเลือกตัวอย่างวิจัยโดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive random sampling) เอาจำนวนผู้ผ่านการอบรมจากศูนย์และไม่ได้ผ่านการอบรมจากศูนย์ อย่างละ 80 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยมีองค์ประกอบในด้านเพศดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนเยาวชนที่ให้ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนเยาวชนที่ให้ข้อมูลวิเคราะห์		
	ชาย	หญิง	รวม
เยาวชนที่ผ่าน ศยค. บางดี	44	36	80
เยาวชนที่ไม่ผ่าน ศยค. คลองปาง	37	43	80
รวม	81	79	160

คุณสมบัติของเยาวชนที่ผ่านศูนย์เยาวชนตำบลบางดี

1. เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง
2. เป็นเยาวชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว
3. เป็นผู้ที่มีความสนใจในการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมจาก ศยต. และผู้ปกครองยินยอมให้เข้ารับการฝึกอบรม ตามเงื่อนไขที่ ศยต. กำหนดไว้
4. เป็นบุคคลที่แข็งแรงและไม่ทุพพลภาพ
5. เป็นบุคคลที่ไม่มีอาชีพหลัก เพียงแต่ประกอบอาชีพเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเลี้ยงครอบครัว

(กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน 2526 : 25)

คุณสมบัติของเยาวชนที่ไม่ผ่านศูนย์เยาวชนตำบลบางดี

1. เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง
2. เป็นเยาวชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
3. เป็นบุคคลที่แข็งแรงไม่ทุพพลภาพ
4. มีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมคล้ายคลึงกัน (homogeneous) กับกลุ่มเยาวชนที่คัดเลือกจากตำบลบางดี มากที่สุด
5. จะต้องเป็นเยาวชนที่ไม่ผ่านการและฝึกอบรมจาก ศยต. ตามแผนพัฒนาเยาวชน ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อผ่านการตรวจสอบและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดสอบเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และคำนวณหาความอำนาจจำแนก (discriminative power) สำหรับแบบสอบถามที่วัดทัศนคติและความยากง่ายสำหรับคำถามที่เป็นการวัดการรู้ หลัง

จากนั้นได้นำมาแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่เหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชน คือ คำถามเกี่ยวกับเพศ ศาสนา การศึกษา การประกอบอาชีพของบิดามารดา อายุ การพูดคุยกับเพื่อน เรื่องการเมืองการปกครอง การติดตามข่าวสารทางสื่อมวลชน จำนวน 7 ข้อ และคำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปในระบอบประชาธิปไตย (cognitive orientation) จำนวน 23 ข้อ รวม 30 ข้อ

การสร้างแบบสอบถามความรู้ทั่วไปในระบอบประชาธิปไตย ดำเนินการดังนี้คือ ในเบื้องต้น ได้ทำการศึกษาขอบข่ายของประชาธิปไตย ซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน 3 ด้าน คือ ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง รูปแบบการปกครอง และวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หลังจากนั้นจึงได้สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายของประชาธิปไตยทั้ง 3 ด้านดังกล่าว

ตอนที่ 2 เป็นคำถามวัดทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (affective orientation) จำนวน 30 ข้อ

การสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ดำเนินการดังนี้ คือ

1. ศึกษาขอบข่ายและความหมายของคำว่า ทัศนคติทางการเมือง ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสำนึกศีลธรรม ด้านกฎหมายธรรม และด้านคารวธรรม (โกศล ธรรมชาติ 2519 : 14)

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายทัศนคติทางการเมืองทั้ง 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามที่ใช้ประกอบด้วย คำถามชนิดมาตราส่วน แบบไลเคิร์ต (Likert's type)

การทดสอบเครื่องมือเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบกับเยาวชน ที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลโพรงจระเข้ จำนวน 50 คน และเยาวชนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมจากตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง จำนวน 50 คน รวม 100 คน โดย

เลือกให้มีสถานภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม คล้ายคลึง (homogeneous) กับกลุ่มประชากรที่ศึกษา ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ในส่วนที่เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ในระบอบประชาธิปไตย จำนวน 25 ข้อ หลังจากทดสอบแล้ว ได้นำมาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) (Cronbach 1970 : 368) เพื่อวิเคราะห์คำถามดูความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อว่ามีอำนาจจำแนกเยาวชนที่มีความรู้ และไม่มีความรู้ที่ได้ตอบคำถามไปนั้นสักเพียงใด อุปสรรคิทธิภาพของตัวเลือกแต่ละตัวว่าดีเลวเพียงใด จะต้องปรับปรุงตัวเลือกตัวใดบ้าง โดยใช้สถิติ t เป็นตัวทดสอบในการคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ถ้า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.75 ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง คำถามข้อนั้นใช้ตามเพื่อที่จะทดสอบได้ ในการทดสอบแบบสอบถามในครั้งนี้ปรากฏว่า ในจำนวนคำถาม 25 ข้อ เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปในระบอบประชาธิปไตย ปรากฏว่า ข้อ 10 คือ คำถามว่า "ปัจจุบัน (2528) ประเทศไทยมีการปกครองระบอบใด" และข้อ 13 คือ คำถามที่ว่า "ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์และมีการปกครองแบบรัฐสภา พระมหากษัตริย์ทรงทำหน้าที่อะไร" มีค่าสถิติตัว t หรือค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 1.33 และ 0.7 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่า 1.75 จำเป็นต้องตัดคำถาม 2 ข้อนี้ออก จึงเหลือคำถาม จำนวน 23 ข้อ ที่ใช้ในการศึกษาดังรายละเอียดในภาคผนวก ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์หัจฉับเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นส่วนรวมว่ามีความเชื่อมั่น (reliability) มากน้อยเพียงใด ด้วยวิธีแบ่งครึ่ง (split-half method) (Garrett 1966 : 336)

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) หมายถึง ความสามารถในการบอกรายละเอียดที่แน่นอน วัดก็ครั้งได้คะแนนตามนั้น ถ้าแบบสอบถามใดมีความเชื่อมั่นสูง ไม่ว่าจะสอบวัดก็ครั้งก็ตามก็จะได้คะแนนคงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง และถ้าแบบทดสอบใดมีความเชื่อมั่นต่ำ วัดก็ครั้งก็ตามก็จะได้คะแนนหรือลำดับที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไม่มีลักษณะคล้ายตามกันเลย

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น จะบอกออกมาเป็นค่าตัวเลข ซึ่งมีขอบเขตจาก -1 ถึง $+1$ แบบทดสอบใดมีความเชื่อมั่นหรือความเที่ยงตรงใกล้ 0 หรือเป็น $-$ ก็แสดงว่าแบบทดสอบมีคุณภาพต่ำ และแบบสอบถามที่มีคุณภาพสูงนั้นจะต้องมีความเชื่อมั่นสูง ตั้งแต่ .60

ขึ้นไป แบบสอบถามที่มาตรฐานจะต้องมีความเชื่อมั่น .80 ขึ้นไป ซึ่งในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่ว่าด้วยความรู้ทั่วไปในระบบประชาธิปไตยได้ค่าสัมประสิทธิ์ (rit) ทั้งฉบับ 0.79 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง (โปรดดูรายละเอียดของค่าความเชื่อมั่นในภาคผนวก)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามวัดทัศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย จำนวน 32 ข้อ ในการนำมาหาค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ข้อ 4 คือคำถามว่า "บุคคลในอาชีพกรรมกร เกษตรกร ข้าราชการ พ่อค้า ควรมีโอกาสที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีได้" และข้อ 24 คือคำถามว่า "ไม่ควรละเมิดสิทธิของผู้อื่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของเรา" ได้ค่า t หรือค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ -0.12 และ -0.25 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่า 1.75 จำเป็นต้องตัดคำถาม 2 ข้อนี้ออก จึงเหลือคำถามจำนวน 30 ข้อที่ใช้ในการศึกษา (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก)

หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม

เนื่องจากหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมเป็นตัวกระทำ (treatment) ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ฉะนั้น ในส่วนนี้จะกล่าวถึงหลักสูตรและการฝึกอบรมตามหลักสูตร โดยสังเขป

หลักสูตร หมายถึง งานที่กำหนดขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน ด้วยความหวังที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่บุคคลหนึ่งหรือคณะหนึ่ง ซึ่งในตัวของหลักสูตร เองนั้นไม่อาจระบุลักษณะงานต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ หากเป็นแต่เพียงแนวทางให้ผู้ปฏิบัติได้ค้นหารายละเอียดประกอบเนื้อหาวิชาให้ลึกซึ้งมากขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง (กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน เอกสาร พ.น.ย.ที่ 2/2526, 2527 : 1)

การจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบล เป็นการเน้นการจัดตั้งองค์กรเยาวชนระดับตำบลให้คงอยู่ มีกิจกรรมต่อเนื่องและมีการติดตามแนวทางหลักสูตร โครงการจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบลนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ปฏิบัติงาน โดยได้กำหนดหัวข้อรายวิชาและระยะเวลา ขอบเขต เนื้อหาของวิชา จุดมุ่งหมาย วิธีการ เรียงตามลำดับเป็นรายวันตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายของโครงการ การปฏิบัติตามแนวหลักสูตรดังกล่าวนี้เป็นการประยุกต์โดยคำนึงถึงบุคคล ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นนั้น ๆ ส่วนวิชาการ

ต่าง ๆ ตามหัวข้อรายวิชานั้น ใช้ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ป.1-ป.6 เช่น ในเรื่องพื้นฐานการเมือง สถาบันพระมหากษัตริย์ และสถาบันการปกครอง ภัยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น โดยมีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ให้เยาวชนมีความรู้พื้นฐานทางการเมืองการปกครอง และให้มีความสนใจ ให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง
2. ให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในสถาบันพระมหากษัตริย์และสถาบันการปกครองอย่างถูกต้อง (กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน เอกสาร พ.น.ย.ที่ 2/2525, 2526, 2527 : 2)

นอกจากนี้กองส่งเสริมและเผยแพร่ ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชน ด้านส่งเสริมเผยแพร่ (กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน 2523: 1) แก่สำนักงานพัฒนาชุมชน เขตและจังหวัดทั่วประเทศ ได้ให้การสนับสนุนในโครงการดังกล่าว ได้ผลิตสไลด์พร้อมคำบรรยายภาพยนตร์สารคดี 5 นาที ภาพกิจกรรม และจัดฉาย วีดีโอ ให้แก่เยาวชนในขณะฝึกอบรมด้วย เช่น ภาพยนตร์สารคดี 5 นาที เรื่องศูนย์พัฒนาเด็กและศูนย์เยาวชน กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน โครงการพัฒนาชนบทระดับหมู่บ้าน หมู่บ้านพัฒนาดีเด่นบ้านเปือย หมู่บ้านพัฒนาแบบประสมประสาน งานพัฒนาชุมชน กิจกรรมของกลุ่มสตรีอาสาสมัคร ฯลฯ สไลด์ชุดสีพร้อมเทป เรื่องแผนพัฒนาเยาวชน แผนงานพัฒนาสตรี แผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาชุมชนในประเทศไทย ธนาคารข้าว ฯลฯ รายชื่อภาพกิจกรรม ได้แก่ ภาพแผนงานพัฒนาเยาวชน ภาพแผนงานพัฒนาสตรี ภาพแผนงานอาสาพัฒนา ภาพแผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม ภาพแผนงานพัฒนาจิตใจ ภาพแผนงานพัฒนาองค์กรและภาพโครงการพระราชดำรินอกจากนี้ยังจัดฉาย วีดีโอ เรื่องการประชุมผู้นำศูนย์เยาวชนตำบลทั่วประเทศ ตามแผนพัฒนาเยาวชน เป็นต้น

ส่วนวิชาการต่าง ๆ ตามรายหัวข้อวิชา ศึกษากันว่าหาความรู้เพิ่มเติมจากตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจง่าย เหมาะกับวุฒิและวัยวุฒิของเยาวชนผู้รับความรู้และได้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายวิชาต่าง ๆ ด้วย โดยเน้นหนักวิทยากรจาก 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง กรมตำรวจ กรมแรง-

งาน กรมอัยการ) เป็นต้น เนื้อหาความยากง่าย ความคิดรวบยอด ตรงตามหลักสูตรและ อยู่ในระดับที่เยาวชนอายุระหว่าง 15-25 ปีจะเข้าใจได้

ขั้นตอนและวิชาที่บรรยาย ในการจัดฝึกอบรมเยาวชนนั้น จุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อให้ ศยต. เป็นองค์การกลางของเยาวชน ดำเนินงานโดยเยาวชน และเพื่อประโยชน์ของ เยาวชน เป็นจุดรวม และประสานงานพัฒนาเยาวชนในระดับตำบล จากหน่วยราชการ และองค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ เป็น "โรงเรียนนอกโรงเรียน" ของเยาวชนในการฝึก ระเบียบ การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประชุมและยอมรับมติที่ประชุมแบบ ประชาธิปไตย การเรียนรู้ทางการเมืองในระดับประชาธิปไตย ตลอดจนการมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นผู้นำที่ดีของท้องถิ่น ในอนาคต วิชาที่บรรยายมีขั้นตอนและเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

1. การรายงานตัวปฐมนิเทศและการแบ่งกลุ่มสี
2. การสร้างค่ายพักแรม
3. การเลือกตั้งกรรมการ
4. ความสำคัญและบทบาทของเยาวชนในการพัฒนาประเทศ
5. หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมของเยาวชน
6. เยาวชนกับความมั่นคงของชาติ
7. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประจำวัน
8. ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง
9. ความรู้เกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรม
10. ความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุข
11. การพัฒนาเยาวชนโดยการรวมกลุ่มเพื่อช่วยตนเอง
12. การเลือกตั้ง แต่งตั้งกรรมการศูนย์เยาวชนตำบล (ศยต.) และที่
ปรึกษาศูนย์
13. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของศูนย์เยาวชนตำบล
14. การกำหนดบทบาทหน้าที่ และข้อบังคับของศูนย์เยาวชนตำบล
15. การวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรม (กลุ่ม) เยาวชน

16. การสาธิตแนะนำและการฝึกอาชีพเบื้องต้น
17. การเลือกตั้งกรรมการ ศษต.
18. กิจกรรมพัฒนาการกลุ่มสัมพันธ์
19. กิจกรรมภาคค่ำ
20. เครื่องหมายเยาวชนพระราชทาน
21. สรุปลงและประเมินผล
22. พิธีเปิดและรับเครื่องหมายเยาวชนพระราชทาน
23. เดินทางกลับ

หมายเหตุ : กิจกรรมประจำวัน

1. ประชุมหน้าเสาธง เช้า 07.30 น.- 9.00 น.
2. ประชุมหน้าเสาธง เย็น 17.00 น.- 18.30 น.

(กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน เอกสาร พ.น.ย.ที่ 2/2525-2526, 2527:2)

วิทยากรและเทคนิคการบรรยาย ในการฝึกอบรมเยาวชน ของศูนย์เยาวชน ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง ศษต. และยังประโยชน์แก่เยาวชนอย่างแท้จริง ทางกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง ได้กำหนดผู้สอนหรือวิทยากรในการฝึกอบรม ตลอดจนเทคนิคของการบรรยายดังต่อไปนี้

1. กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย วิทยากร ได้แก่ สาธารณสุขอำเภอหรือตัวแทน

2. กระทรวงศึกษาธิการ

กรมการศึกษานอกโรงเรียน วิทยากร ได้แก่ นักวิชาการหรือบุคลากรในสังกัด

กรมสามัญศึกษา วิทยากร ได้แก่ ศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือตัวแทน

3. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ (สปอ.) วิทยากร ได้แก่ หัวหน้า สปอ.

หรือ ครูใหญ่

4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร วิทยากร ได้แก่ นักวิชาการในสังกัด

กรมส่งเสริมการเกษตร วิทยากร ได้แก่ เกษตรอำเภอ เกษตรตำบล

กรมประมง วิทยากร ได้แก่ ประมงอำเภอ ประมงจังหวัด

กรมปศุสัตว์ วิทยากร ได้แก่ ปศุสัตว์อำเภอ สัตวแพทย์อำเภอหรือตัวแทน

5. กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง วิทยากร ได้แก่ นายอำเภอ (ผอ. โครงการ) หรือ ปลัดอำเภอ

กรมตำรวจ วิทยากร ได้แก่ สารวัตรใหญ่ (สวญ.) หรือสารวัตรสืบสวน สอบสวน (สวส.) หรือสารวัตรป้องกันและปราบปราม (สวป.)

กรมการพัฒนาชุมชน วิทยากร ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด พัฒนานิเทศก์ พัฒนาการอำเภอ และพัฒนากร

กรมแรงงาน วิทยากร ได้แก่ แรงงานจังหวัดหรือตัวแทน

6. กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม วิทยากร ได้แก่ นักวิชาการในสังกัด

7. องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย

8. สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สพช.)

9. หน่วยงานภาคเอกชน

- สภาสตรีแห่งชาติ
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
- มูลนิธิร่วมจิตน้อมเกล้าเพื่อเยาวชน
- สโมสรโรตารี
- สโมสรไลออนส์

10. สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.) ในท้องถิ่นนั้น

ส่วนลักษณะของการบรรยายนั้น จะมีการฉายสไลด์พร้อมคำบรรยาย ภาพยนตร์ สารคดี 5 นาที ภาพกิจกรรมและจัดฉาย วีดีโอ เป็นต้น (กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน 2526 : 65)

วัน เวลา ทำการฝึกอบรมกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยโดยที่ทำการพัฒนาชุมชน อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้ทำการจัดตั้งศูนย์เยาวชนตำบลบางดี โดยการจัดค่ายเยาวชน เมื่อ 21 เมษายน 2528-13 พฤษภาคม 2528 เวลาที่ทำการฝึกอบรม เริ่มตั้งแต่ 7.00 น.- 22.00 น. โดยประมาณ (กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน 2528 : 6)

การจัดกระทำข้อมูล

การเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ประกอบด้วย 2 ส่วนกล่าวคือ

- ก. การเรียนรู้ด้านความรู้ในระบอบประชาธิปไตย
- ข. การเรียนรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ในทางบวก

การเรียนรู้ด้านความรู้ในระบอบประชาธิปไตย วัดโดยแบบทดสอบความรู้ซึ่งแบบทดสอบความรู้ในระบอบประชาธิปไตย ได้สร้างครอบคลุมเนื้อหาของระบอบประชาธิปไตย ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง 5 ข้อ ด้านรูปแบบการปกครอง 11 ข้อ และด้านวิถีชีวิต 7 ข้อ รวมจำนวนแบบทดสอบทั้งหมดมี 23 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือกตอบ 4 ตัว และมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว การนับคะแนน เยาวชนที่ตอบผิดไม่ได้คะแนน (ศูนย์) ถือว่าเยาวชนไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว ตอบถูกได้ 1 คะแนน ถือว่ามีความรู้ในเรื่องดังกล่าว ฉะนั้นเยาวชนที่ตอบถูกหมดทุกข้อจะได้คะแนนเต็ม 23 คะแนน (ดูคะแนนในภาคผนวก)

การเรียนรู้ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย วัดโดยแบบทดสอบตามทัศนคติทางการเมือง ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทัศนคติแบบประชาธิปไตยทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับ 10 ข้อ ด้านสำนึกศีลธรรม 9 ข้อ และด้านนิติธรรม 8 ข้อแบบสอบถามทั้งหมดรวมจำนวน 27 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือกตอบ 5 ตัว โดยให้เยาวชนเลือกตอบข้อ

ที่คนเห็นด้วยมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากมาตราวัดแบบไลเคิร์ต (อารง สุทธาศาสตร์
2527 : 69)

การตรวจให้คะแนนถือเกณฑ์ ดังนี้

1. คำถามในแง่บวก

ทำเครื่องหมายในช่อง "เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	ให้	5	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "เห็นด้วย"	ให้	4	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่มีความเห็น"	ให้	3	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่เห็นด้วย"	ให้	2	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	ให้	1	คะแนน

2. คำถามในแง่ลบ

ทำเครื่องหมายในช่อง "เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	ให้	1	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "เห็นด้วย"	ให้	2	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่มีความเห็น"	ให้	3	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่เห็นด้วย"	ให้	4	คะแนน
ทำเครื่องหมายในช่อง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"	ให้	5	คะแนน

คำถามแต่ละข้อเป็นคำถามในเชิงบวกหรือคำถามในเชิงลบ

ก. คำถามในเชิงบวก ได้แก่ ข้อ 1, 4, 7, 9, 11, 14, 17, 20, 23, 24 และ 27
เขาวงกตต้องตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย
และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จึงจะได้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ (ดู
ภาคผนวก)

ข. คำถามในแง่ลบ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 21,
22, 25, 26, 28, 29 และ 30

เขาวงกตต้องตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่มีความเห็น เห็น
ด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จึงจะได้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

(ดูภาคผนวก)

ในการคำนวณ ถือค่าเฉลี่ยมาทำเป็นมาตราส่วนดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงมาตราส่วนคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางการเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลบางดี จำนวน 80 คน และเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากตำบลคลองปาง จำนวน 80 คน รวม 160 คน เยาวชนทั้ง 160 คน ได้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน อย่างสมบูรณ์ อันเป็นผลให้คะแนนจากการทดสอบของเยาวชนเหล่านี้เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ใช้ในการคำนวณเปรียบเทียบและวิเคราะห์ได้

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ประกอบด้วยคะแนนดังนี้ คือ คะแนนทดสอบความรู้ในเรื่อง ระบอบประชาธิปไตย ในตอนที่หนึ่ง และคะแนนทดสอบทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ในตอนที่สอง

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนที่ผ่านศูนย์เยาวชนตำบลและเยาวชนที่ไม่ผ่านศูนย์เยาวชนตำบล แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1.1 การเรียนรู้ทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยทางด้านอุดม-
การณ (แบบสอบถาม ข้อ 10 11 15 16 และ 23 ในตอนที่หนึ่ง
รวม 5 ข้อ)
- 1.2 การเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางด้านรูปแบบ
ปกครอง (แบบสอบถามข้อ 12 13 14 17 19 20 24 26 27
28 30 ในตอนที่หนึ่ง รวม 11 ข้อ)
- 1.3 การเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางด้านวิถีชีวิต
(แบบสอบถามข้อ 8 9 18 21 22 25 และ 29 ในตอนที่หนึ่ง
รวม 7 ข้อ)

2. ทิศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน ที่ผ่านศูนย์
เยาวชนและเยาวชนที่ไม่ผ่านศูนย์เยาวชน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1 ทิศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ทางด้านสำนึกคิ
ธรรม (แบบสอบถามข้อ 1 7 11 5 6 8 10 12 16 29 ใน
ตอนที่สอง รวม 10 ข้อ) เมื่อควบคุมตัวแปรให้กลุ่มตัวอย่าง
เกิดความคล้ายคลึงกันแล้ว แบบสอบถามชุดนี้มีความสอดคล้อง
ภายใน $\alpha=0.4081$ (โปรดดูรายละเอียดการวิเคราะห์
ในภาคผนวก)
- 2.2 ทิศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางด้านปัญหาธรรม
(แบบสอบถามข้อ 4 14 20 2 3 13 18 21 30 ในตอนที่สอง
รวม 9 ข้อ) เมื่อควบคุมตัวแปรให้กลุ่มมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันแล้ว
แบบสอบถามชุดนี้มีความสอดคล้องภายใน $\alpha=0.5397$
- 2.3 ทิศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยทางด้านคารวธรรม
(แบบสอบถามข้อ 9 17 24 27 22 25 26 28 ในตอนที่สอง
รวม 8 ข้อ) เมื่อควบคุมตัวแปรให้กลุ่มมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันแล้ว
แบบสอบถามชุดนี้มีความสอดคล้องภายใน $\alpha=0.4558$

ในการวิเคราะห์ให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ นั้น ใช้ เพศ เป็นตัวแปรอธิบาย เนื่อง
จากตัวแปรในด้านอื่น ๆ ลักษณะข้อมูลมีการเกาะกลุ่มกันมาก จึงไม่สามารถที่จะนำมา

อธิบายอีกได้และในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เพศเป็นตัวแปรอธิบาย จะทำให้สามารถเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดระหว่างการเรียนรู้และทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนและเยาวชนที่ไม่ผ่านการอบรมจากศูนย์เยาวชน

อีกประการหนึ่ง เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้มุ่งเปรียบเทียบความแตกต่างของการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จึงน่าที่จะได้มีการเลือกสรรกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกันที่สุดมาเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบคือผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมใน ศยต. อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้ทำการคัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันที่มีจำนวนมากพอสมควรดังต่อไปนี้

1. ศาสนาพุทธ
2. การศึกษา ป.4 ถึง ป.7
3. บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรรม
4. มีอายุระหว่าง 15-20 ปี
5. หุดูดยการเมืองประเภท "นาน ๆ ครั้ง"
6. ติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนประเภท "นาน ๆ ครั้ง"

โดยการคัดเลือกเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ ทำให้ได้กลุ่มเยาวชนที่ผ่านการอบรมที่ ศยต. จำนวน 20 คน และที่ไม่ผ่านการอบรมที่ ศยต. แห่งใดเลย จำนวน 22 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้เสนอไว้ในตอนต้นของบทที่ 4

การทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ สมมุติฐาน 2 ข้อ ที่ทำการทดสอบ ได้แก่ ข้อแรก "เยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล จะมีการเรียนรู้ด้านความรู้ในระบอบประชาธิปไตย มากกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล" และข้อที่สอง "เยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบลจะมีทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในทางบวกมากกว่าเยาวชนที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล"

✓ การเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการอบรมดังกล่าว จะตัดสินความแตกต่างของการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม โดยที่ในเรื่องแรกนั้นสามารถใช้ความแตกต่างของร้อยละ (percentage difference) เป็นเกณฑ์ตัดสินความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้ ส่วนในเรื่องที่สนคตินั้นสามารถตัดสินความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ซึ่งเป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละคู่ ทั้งนี้โดยใช้นาของ ความเชื่อมั่นที่ 0.05

โดยสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐาน ในส่วนแรกจะเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเมือง 3 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาจากความแตกต่างของร้อยละที่ตอบถูก ในส่วนที่สอง จะเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติทางการเมือง 3 ด้าน ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติ ทั้งนี้โดยจำแนกพิจารณาเฉพาะกลุ่ม ตามกลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง โดยวิธีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันมากที่สุดนี้ ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบจะบ่งบอกผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ของเยาวชนที่ผ่านการอบรมจากศูนย์เยาวชนตำบล ได้อย่างชัดเจน.

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย